

Jaarstukken 2017

Zeeuwse Museumstichting

Vastgesteld d.d. 25 juni 2018

Goedgekeurd d.d. 25 juni 2018

Kamer van Koophandel 41113115

Vestigingsplaats: Middelburg

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag	1
Verslag Raad van Toezicht	12
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2017	14
Staat van baten en lasten 2017	16
Resultaatbestemming	17
Gebeurtenissen na balansdatum	17
Algemene toelichting	18
Toelichting bij de balans per 31 december 2017	20
Toelichting staat van baten en lasten 2017	28
Vaststelling en goedkeuring jaarrekening 2017	40
Overige gegevens:	
Controleverklaring	41
Bijlage: verdeling prestaties Provincie Zeeland	42

Zeeuwse Museumstichting

Bestuursverslag 2017

De Zeeuwse Museumstichting, hierna genoemd Zeeuws Museum, gevestigd te Middelburg, Abdij 3, stelt zich ten doel Zeeuws cultureel erfgoed te bewaren, verzamelen, conserveren, onderzoeken, ontsluiten en produceren. De stichting wordt aangestuurd door een directeur/bestuurder, mevrouw M.J. Ruiter. De stichting heeft een Raad van Toezicht en volgt de Code of Cultural Governance.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is als volgt:

MEVROUW M. (MIRJAM) VAN ZUILEN – voorzitter
DE HEER MR. A. J. (ARJEN) MEEUWSEN – vicevoorzitter
DE HEER DRS. B. (BOB) J. CREZEE
DE HEER DRS. C. (COEN) VAN DER WEL
MEVROUW DRS. C.E.M. (CARIN) REINDERS (AFGETREDEN PER 31-12-2017)
MEVROUW DR. F. (FRANCIEN) PETIET

Om meer focus aan te brengen in de algemene doelstelling van de stichting is in 2014 de volgende missie geformuleerd: *het verbinden van nieuwe generaties met het erfgoed van Zeeland*. Het Zeeuws Museum is een missie gedreven organisatie. Alle activiteiten van de stichting zijn ten dienste van het realiseren van de missie. De nieuwe focus heeft er onder meer toe geleid dat het museum zich nadrukkelijker naar buiten presenteert met projecten die van maatschappelijke betekenis zijn en op innoverende wijze het Zeeuws erfgoed onder de aandacht brengen van bewoners en bezoekers van Zeeland.

Toekomstbestendig

Het Zeeuws Museum verbindt nieuwe generaties met het erfgoed van Zeeland. In samenwerking met verschillende sectoren van onze maatschappij, waaronder onderwijs, culturele en kunstinstituten, wetenschap, zorginstellingen en het bedrijfsleven, binnen en buiten Zeeland, onderzoekt het Zeeuws Museum wegen om deze verbinding duurzaam tot stand te brengen. Het Zeeuws Museum is vooruitstrevend en draagt bij aan het positioneren van regionale musea in de wereld van nu en in de toekomst.

Voor iedereen

De huidige maatschappij vraagt een nieuwe invulling van het begrip museum; mensen hebben veranderde behoeften, nieuwe vaardigheden en belangstellingen. Het museum zoekt daarom de dialoog met het publiek en stelt zich niet op als alwetende expert. Het vraagt van zijn bezoekers een actieve rol zodat een museumbezoek een inspirerende ervaring wordt. Het museum stelt vragen en roept mensen op tot nadenken over maatschappelijke ontwikkelingen. Het museum is een middel om mensen te verleiden tot interesse in hun geschiedenis en cultureel erfgoed en om hun talent tot reflectie te ontwikkelen, om na te denken over hun identiteit. Het Zeeuws Museum bedient een breed publiek van inwoners en (buitenlandse) bezoekers van Zeeland op basis van gelijkwaardigheid.

Samen

Belangrijk uitgangspunt in het beleid van het Zeeuws Museum is dat samenwerking met complementaire partners vanuit het culturele veld en daarbuiten tot bijzondere resultaten kan leiden die wij alleen niet kunnen realiseren. Het Zeeuws Museum speelt daarom een actieve rol in het creëren van samenwerkingsverbanden die voor alle partijen een meerwaarde hebben op inhoudelijk gebied (zoals kennisdeling en publieksbereik) en/of op het gebied van bedrijfsvoering. Verbinden is ook hier van toepassing.

Zeeuwse Museumstichting

Bestuursverslag 2017

Het museum draagt zo bij aan een aantal van de maatschappelijke opgaven van Zeeland: een vitaal Zeeland (ouderenzorg, mensen met dementie, mensen met een beperking), cultuureducatie voor alle leeftijden, talentontwikkeling, de creatieve industrie, professionalisering van de museumsector, een aantrekkelijke culturele omgeving voor (potentiële) bewoners en bezoekers van Zeeland.

De prestatieafspraken met de Provincie Zeeland en de Gemeente Middelburg worden gepresenteerd in drie clusters, waarin de kerntaken van het Zeeuws Museum zijn ondergebracht. Bewaren & Verzamelen, Inspireren & Verwonderen en Leren & Verbinden. Hoewel de clusters elk hun eigen toegevoegde waarde hebben, zijn deze onlosmakelijk met elkaar verbonden; als er niet wordt bewaard ontbreekt de grondstof voor het maken van presentaties en als we de nieuwe generaties niet met het erfgoed verbinden, gaat het draagvlak in de samenleving om te bewaren op den duur verloren. Om de toegevoegde waarde van het Zeeuws Museum voor de Zeeuwse samenleving volledig weer te geven, kan een vierde element worden toegevoegd: Werk & Economie. Daarin kunnen zaken als vestigingsklimaat en werkgelegenheid en de aantrekkelijkheid van Zeeland voor het toerisme worden benoemd. Deze toegevoegde waarde is een resultaat/ afgeleide van de andere drie clusters en geen kerntaak van het museum.

Bewaren en Verzamelen

Erfgoed is levend; je kunt het niet onder een stolp plaatsen of in een kast zetten. Om tradities, normen en waarden, technieken, vaardigheden te bewaren is het noodzakelijk om ze actief te beoefenen. Het Zeeuws Museum kiest er daarom voor om naast het bewaren en verzamelen van Zeeuws cultureel erfgoed te functioneren als cultuurproducent. Het verleent opdracht aan kunstenaars en vormgevers om de collectie op innovatieve wijze te ontsluiten en nieuw werk te produceren dat geïnspireerd is op de collectie en door het Zeeuws verleden. Het gebruikt de collecties als grondstof voor het erfgoed van de toekomst.

Collectiestukken vergen voortdurend aandacht en onderhoud om ze in een zo goed mogelijke conditie te behouden. Soms moeten objecten een restauratiebehandeling ondergaan, zodat ze in een presentatie kunnen worden opgenomen. Restauraties en wetenschappelijk onderzoek door deskundigen die onze collectie raadplegen brengen soms verrassende onbekende aspecten van onze collectiestukken aan het licht. Deze kennis proberen we steeds op nieuwe manieren te delen met het publiek, zowel in het museum als op onze website en via ons YouTube-kanaal.

De collectie van het Zeeuws Museum is geen statisch geheel, maar kent een eigen dynamiek. Zo wordt de collectie regelmatig aangevuld met nieuwe stukken, zowel door schenking als door aankoop van stukken, bijvoorbeeld kunstwerken die in opdracht zijn gemaakt. Daarnaast ontvangt het museum regelmatig tijdelijke bruiklenen voor presentaties en tentoonstellingen. Op deze manier zijn steeds andere objecten met een Zeeuwse connectie uit collecties van andere instellingen of van particulieren in het museum te zien. Daar staat tegenover dat het Zeeuws Museum zelf eveneens graag objecten in bruikleen geeft. Zo kunnen anderen ook buiten de muren van het Zeeuws Museum kennis maken met het culturele erfgoed van Zeeland.

Onderzoek

In 2017 hebben verschillende externe onderzoekers collectiestukken bestudeerd in het kader van hun onderzoek. Vooral de natuurhistorische collecties, de afdeling archeologie en de verzameling ethnografica ontvangen in 2017 de nodige belangstelling van externe onderzoekers.

Bestuursverslag 2017

Een onderzoek met bijzondere uitkomst is dat van Master student kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Utrecht Jeroen Lesuis ten behoeve van zijn afstudeerscriptie. Op verzoek van het museum heeft hij onderzoek gedaan naar drie Zuid-Amerikaanse hoofdtoeien en hun achtergrond. Na gezamenlijk met etnologisch onderzoeker Andreas Schlothauer uit Duitsland de drie tooien van dichtbij te hebben bestudeerd, blijkt dat één van de tooien eigenlijk een samenvoeging is van twee afzonderlijke hoofdtoeien. Een uitbreiding van de oudste Zeeuws Genootschapscollectie dus. Deze bijzondere collectie, waarvan een zeer groot gedeelte in beheer is bij het Zeeuws Museum, is bovendien in 2017 door de minister van OCW aangewezen als beschermd cultuurgood.

Bruiklenen

Voor de tijdelijke tentoonstellingen Uyt eygen ervarentheyd. De wondere insectenwereld van Johannes Goedaert, HANDWERK en Landschappen en de reizende tentoonstelling De Romeinse Kust heeft het Zeeuws Museum ruimhartig tijdelijke bruiklenen ontvangen, zowel van particulieren als van musea en andere collectie-houdende instellingen.

Verschillende instellingen, zowel van binnen als van buiten Zeeland, verleenden medewerking door objecten in bruikleen te geven voor de nieuwe geschiedenispresentatie Dit is Zeeland. Van buiten Zeeland betreft het de volgende instellingen: Rijksmuseum, Centraal Museum, Museum Boijmans Van Beuningen, Museum aan de Stroom, Haags Historisch Museum, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Maritiem Museum Rotterdam, Provinciaal Archeologisch Depot Zuid-Holland, De Nederlandsche Bank en Nationaal Militair Museum. Binnen Zeeland zijn het: Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland, Zeeuws Archief, Gemeente Veere, Gemeente Goes en ZB| Planbureau en Bibliotheek van Zeeland. Daarnaast hebben enkele particulieren en kunstenaar Bojan Fajfric voor langere tijd objecten in bruikleen gegeven.

Het Zeeuws Museum heeft zelf ook een bijdrage kunnen leveren aan verschillende tentoonstellingen elders door het ter beschikking stellen van collectiestukken, zowel binnen als buiten Zeeland. Binnen Zeeland zijn objecten van het Zeeuws Museum te zien geweest op verschillende locaties: Museum Veere, Kunstenfestival Aardenburg en Historisch Museum de Bevelanden in Goes. Buiten Zeeland zijn er bijvoorbeeld werken uitgeleend aan Het Nieuwe Instituut in Rotterdam voor de tentoonstelling Designing the Surface, aan het Dordrechts Museum voor de tentoonstelling Koninklijk Paradijs. Aert Schouman en de verbeelding van de natuur en het Gemeentemuseum in Den Haag voor de tentoonstelling Porselein met karakter. Bijzonder is de tentoonstelling Pin It! in het Europäisches Hansemuseum in Lübeck. In dit geval zijn niet alleen objecten in bruikleen gegeven, maar is de Zeeuws Museum-tentoonstelling Sign of the Times volledig overgenomen. Ook zijn werken uit de collectie van het Zeeuws Museum te zien geweest in Huis van Hilde in Castricum, Deutsches Goldschmiedehaus in Hanau, Muzee Scheveningen, Villa Stuck in München en STAM - Stadsmuseum Gent.

Aankopen

In bijna elke zaal van de nieuwe collectiepresentatie Dit is Zeeland zijn naast cultuurhistorische objecten ook hedendaagse kunstwerken te zien. Ze vullen het verhaal van de zalen aan of laten juist het opgeroepen beeld even kantelen. Een aantal van deze werken zijn in 2017 aangekocht. Het museum gaf aan We Make Carpets en Jaap Scheeren opdracht om nieuwe werken te maken speciaal voor Dit is Zeeland.

Clam Carpet, Shell Carpet, Mussel Carpet

Kunstenaarscollectief We Make Carpets werkt sinds 2010 aan een steeds verder uitdijend oeuvre. Ze gebruiken telkens een ander materiaal voor het maken van veelal tijdelijke

Bestuursverslag 2017

installaties. Ze kiezen materiaal dat in grote hoeveelheden voorhanden is zoals frietvorkjes of paperclips. Door deze in symmetrische patronen te leggen doen de werken denken aan grote of kleine tapijten.

In de zaal die over zee gaat hangen drie van deze werken. Dat ze hier hangen is niet toevallig; door hun vorm en formaat vormen ze een eigenzinnige voorbode op de beroemde wandtapijten van wol en zijde, die een zaal verderop hangen. Deze installatie is gemaakt van drie soorten in Zeeland voorkomende schelpen. Met een groep van 20 vrijwilligers hebben de drie kunstenaars scheermessen en kokkels geraapt op het strand de Banjaard bij Vrouwenpolder. Om ook het materiaal voor het derde werk bij elkaar te krijgen, werd de dag afgesloten met een mosselmaaltijd.

Noordzee Residence

Zon, zee en strand. In de laatste zaal van Dit is Zeeland zien we Zeeland door de ogen van de toerist. Tegenover het idyllische beeld dat door menig kunstenaar is vastgelegd wilde het museum een andere, meer realistische kant van het toerisme laten zien. Toerisme brengt Zeeland naast economische voorspoed namelijk ook diverse ingrijpende landschappelijke effecten. Fotograaf Jaap Scheeren stelde voor om naar een van de vele uniforme bungalowparken te gaan en daar een huisje onder handen te nemen. Gewapend met stoepkrijt, stickers en andere attributen tovert hij een van de weinig tot de verbeelding sprekende vakantiehuizen om tot een uitbundig en feestelijk kraakpand. Zo verovert hij de openbare ruimte weer terug op de oprukkende inspiratieloze bebouwing van de kustgebieden.

Inspireren en verwonderen

Het Zeeuws Museum inspireert en verwondert het publiek met een verrassend en onverwacht beeld van het Zeeuwse verleden én het Zeeland van nu en de toekomst. Het museum positioneert het Zeeuws cultureel erfgoed in de wereld. Het Zeeuws Museum bedient een breed publiek van inwoners en (buitenlandse) bezoekers van Zeeland. Binnen dat totale publiek wordt extra aandacht geschonken aan twee doelgroepen: jongeren en senioren. Een bezoek aan het Zeeuws Museum is voor zowel de inwoners als de bezoekers van Zeeland een bijzondere ervaring en biedt hen (een moment van) ontspanning en reflectie. Het Zeeuws Museum inspireert bezoekers en prikkelt hun verbeeldingskracht. De verhalen bij de objecten inspireren tot nieuwe inzichten en creativiteit. In 2017 zijn de volgende presentaties geopend.

Dit is Zeeland

Vanaf 13 mei 2017

Nieuwe permanente presentatie over cultuur en geschiedenis van Zeeland.

Hoe vertel je op een actuele en aansprekende wijze het verhaal van Zeeland met zo'n uiteenlopende collectie? Vraag tien Zeeuwen naar wat Zeeland is en je krijgt evenzoveel verschillende antwoorden. Buiten de provincie kent men vooral de clichés als Zeeuws Meisje, zon, zee en mosselen. In Dit is Zeeland komen alle aspecten aan bod en meer. Wars van chronologie en conventies brengt de tentoonstelling vele perspectieven op de cultuur en geschiedenis van Zeeland samen. Het resultaat is verrassend en divers.

Honderden collectiestukken, waaronder een aantal nieuwe aanwinsten en bruiklenen, vertellen een verhaal over Zeeuwen door de eeuwen heen. Levens op het (ei)land en op zee, in vrede en in oorlog, aan de macht en in de luwte, leeg en overbevolkt. Uiteraard is in dit verhaal ruimte voor topstukken als Gebed voor de maaltijd van Jan Toorop, Blauwe Boom met golvende lijnen I van Piet Mondriaan en de beroemde Zeeuwse wandtapijten. In de nieuw gekozen context

Bestuursverslag 2017

komen ze nog beter tot hun recht. Naast een flink aantal historische stukken biedt de presentatie ook ruimte voor hedendaags werk.

Landschappen

Jos de Putter

Vanaf 18 november 2017

Documentairemaker Jos de Putter is met name bekend van *Het is een schone dag geweest* (1993), de film waarin hij het laatste actieve jaar van zijn ouders op hun boerderij in Zeeuws-Vlaanderen vastlegt. Sindsdien heeft de Putter enkele installaties gemaakt rondom het thema 'roots' en afscheid. Deze zijn voor het eerst samen te zien in het Zeeuws Museum. Centraal in de tentoonstelling staat de nieuwe serie *Landschappen* (2017). Het is een serie van negen wisselende videoportretten van boeren en landarbeiders (dagelijks zijn er zeven verschillende te zien), die een leven lang op het land hebben gewerkt. In hun blik ligt verscholen wat we eigenlijk niet onder woorden kunnen brengen. Het is de opslagplaats waarin een leven mét en ván de grond bewaard is gebleven.

De installatie *Zeeuwse Klei* (2013) uit de collectie van het Zeeuws Museum, is een videodrieluik, ontstaan uit opnames die een jaar lang werden gemaakt van een stukje aardappelveld van twee bij twee meter. Een verstillend en fascinerend schouwspel van de natuur met als hoogtepunt een nietsvermoedende, passerende fazant.

In *Passanten* (2005) portretteert Jos de Putter lege bushokjes in het desolate Zeeuws-Vlaamse landschap waaronder hij stukjes 'gevonden geluid' en 'verwaaide gesprekjes' monteert.

Romeinse kust

Het land van Nehalennia

Vanaf 18 november 2017

Wandel langs de Romeinse kust van noord naar zuid en ontdek hoe de Romeinen en andere bewoners daar zo'n tweeduizend jaar geleden leefden en werkten. Zie hun wapens, kostbaarheden, huisraad en handelswaar. Het kustgebied van Nederland, van Texel tot Zeeland, is voor de Romeinen heel belangrijk geweest met het oog op handelsbelangen en militaire strategie. De oorspronkelijke tentoonstelling *Romeinse kust* is gemaakt door het Rijkmuseum van Oudheden in Leiden in samenwerking met Hazenberg Archeologie en is al op reis geweest naar Castricum (Huis van Hilde) en Scheveningen (Muzee).

Het Zeeuws Museum steekt de tentoonstelling in een nieuw jasje en verlegt de aandacht naar Zeeuwse en Zuid-Hollandse vondsten. De Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland droeg hierin bij met deskundige kennis en vondsten uit de collecties van de Provincie Zeeland en het Zeeuws Genootschap. Er is ruimschoots aandacht voor de Zeeuwse beschermvrouwe van handelaren en zeelieden, Nehalennia. Filmmakers Urbi et Orbi maakten, in opdracht van het Zeeuws Museum, een film over de virtuele reconstructie van Romeins Aardenburg. Zowel de film als de reconstructie zijn in de tentoonstelling te zien. De bezoekers kunnen een Romeinse tempel met Kapla (houten blokken) bouwen en meedoen aan de speciale kleurwedstrijd.

Doorlopend van 2016 zijn de presentaties *Het Kunstmuseum* (t/m 29 oktober 2017), *Uyt Eygen Ervarentheyd*. De *Wondere insectenwereld* van Johannes Goedaert (t/m 29 oktober 2017) en *HANDWERK* - en presentatie meesterstuk Caspar Labarre (t/m 28 januari 2018). In 2017 is een slotmanifestatie van het project *HANDWERK* georganiseerd. Doel van deze manifestatie is de

Bestuursverslag 2017

opgedane kennis in de samenwerking met ambachtsmensen, onderwijs en cultuurinstellingen te delen. Dat heeft tevens geleid tot de e-publicatie **HANDWERK Handboek**:

<https://www.zeeuwmuseum.nl/nl/over-het-museum/publicaties/handwerk-handboek>

Leren en verbinden

Educatie is één van de speerpunten van het museum. Educatie richt zich zowel op jongeren (zowel in schoolverband als daarbuiten) als op volwassenen. Voor beide doelgroepen is er een aanbod op maat. Het museum stelt zich ten doel de kennis en ervaring op een interactieve wijze te delen.

Door samen te werken met onderwijs, culturele en maatschappelijke instellingen, kunstenaars en het bedrijfsleven fungeert het museum als verbindende factor. Het museum biedt context en verrassende invalshoeken en stimuleert hiermee het maatschappelijk debat over actuele onderwerpen.

Sociaal Maatschappelijke Programma's

Het Zeeuws Museum streeft ernaar een plek te zijn die mensen verbindt en met elkaar in gesprek brengt in samenwerking met gemeenschappen en groepen mensen in Zeeland. Voor bijzondere groepen worden speciale programma's ingezet. Uitgangspunt is dat de sociale en maatschappelijke betekenis van de projecten voor deze specifieke doelgroepen van grote waarde zijn.

In 2017 zijn de volgende programma's aangeboden:

Huis van Herinnering

Het Zeeuws Museum initieert in 2014 het project Huis van Herinnering. Samen met zorgorganisatie SVRZ (Stichting voor Regionale Zorgverlening) en Scalda, school voor middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie, zijn in 2016 voorbereidingen getroffen voor een herstart van dit participatieproject. In 2017 start de uitvoering van dit persoonlijk programma.

In Huis van Herinnering komen jong en oud samen in het museum. Tijdens het museumbezoek worden herinneringen opgehaald en levensverhalen gedeeld. Een aantal collectiestukken vormt het startpunt van een gesprek, waardoor een uitwisseling van informatie en verbinding ontstaat tussen de generaties. Na het museumbezoek krijgen de studenten een gastles intervisie, waarin zij de ervaringen die ze hebben opgedaan met elkaar delen. In 2017 vinden er tien bijeenkomsten plaats. We ontvangen 120 mbo-studenten en 80 senioren.

Onvergetelijk ZM

Met Onvergetelijk Zeeuws Museum maakt het museum de collectie toegankelijk voor mensen met dementie en hun naasten. Samen bekijken zij met een rondleider in een ontspannen en positieve sfeer kunst en andere erfgoedvoorwerpen in het museum. Ze gaan hierover met elkaar in gesprek en laten zich inspireren door creatieve opdrachten. Deelnemers vinden de Onvergetelijk rondleiding een prettige ontmoetingsplek om even het vergeten te vergeten. Plezier, herinneringen delen en verhalen vertellen staan centraal.

Het Zeeuws Museum neemt hiermee deel aan het landelijk programma Onvergetelijk. Bijzonder aan dit programma is dat het niet alleen leidt tot een verbetering van de kwaliteit van leven van de persoon met dementie. Uit onderzoek blijkt namelijk dat het ook positieve effecten heeft voor de mantelzorger en de relatie tussen beiden. Bovendien biedt het museum hiermee een

Zeeuwse Museumstichting

Bestuursverslag 2017

veilige en inspirerende omgeving om met lotgenoten in contact te komen. Tijdens het programma ligt de focus op het positieve, creatieve en inspirerende, niet op de ziekte. Het programma is geïnspireerd op het 'Meet Me at MoMA'-programma van het Museum of Modern Art in New York. In 2017 is de website www.onvergetelijkmuseum.nl gelanceerd.

Publieksdagen

In 2017 zijn gratis publieksdagen georganiseerd tijdens het Museumweekend, Monumentenweekend, de N8vdN8 en tijdens openingen van de exposities Dit is Zeeland en Romeinse Kust/Landschappen. Dit heeft tot doel om voor mensen met lage inkomens of twijfelaars de drempel om het museum te bezoeken zo laag mogelijk te maken. Deze evenementen worden vooral door inwoners van Zeeland bezocht. Met name de N8vdN8 is een publiekstrekker van formaat. Het Abdijplein wordt dan steeds meer het bruisende hart van de activiteiten, in het bijzonder voor gezinnen met kinderen.

Digitale Strategie

De digitale strategie van het Zeeuws Museum draagt bij aan de missie van het museum om nieuwe generaties te verbinden met het erfgoed van Zeeland. Het heeft als voornaamste doel het realiseren van een grotere impact met meer snelheid. Uitgaande van de kerntaken van het museum wordt onderzocht hoe digitale middelen daaraan kunnen bijdragen. De strategie wordt gefaseerd uitgevoerd.

De website met geïntegreerde open source collectiedatabase die in 2016 samen met INTK is gerealiseerd, is in 2017 aangevuld met een jaarverslagmodule. Uit analyse van de webstatistieken blijkt dat het publiek de keuze voor een visueel aantrekkelijke website waardeert. Het onderdeel 'ontdek het museum' staat in de top drie van best bezochte pagina's. De zoekmachine-optimalisatie heeft ertoe geleid dat 41% van de bezoekers de website via een (niet betaalde) google zoekopdracht heeft gevonden (in 2016 was dit 27%). In 2018 zal de digitale strategie herzien worden.

Zeeuws Museum Zakelijk

Het netwerk Zeeuws Museum Zakelijk is een community van maatschappelijk betrokken ondernemers, die geïnteresseerd zijn in de Zeeuwse cultuur. Het netwerk heeft als doelstelling financieel bij te dragen aan activiteiten van het Zeeuws Museum en het vergroten van draagvlak voor het museum in Zeeland. Het netwerk telt eind 2017 achttien deelnemers. Dankzij Zeeuws Museum Zakelijk is de professionalisering van de materialen van het project Zeeuws Museum in de school mogelijk gemaakt.

Met de hele museumorganisatie is deelgenomen aan het door het Ministerie van OCW gesubsidieerde programma Wijzer Werven. Bij het traject zijn ook de ambassadeurs, de Raad van Toezicht en de Vrienden van het museum betrokken. Met de technieken die in dit programma zijn geleerd zal in 2018 een plan worden gemaakt voor de verhoging van inkomsten uit de zakelijke markt en particuliere schenkingen.

Zeeuwse Musea

Het Zeeuws Museum adviseert andere musea in Zeeland over museumzaken, beleid, etc. en draagt zo bij aan de professionalisering van de sector. In 2017 heeft het museum o.a. de Historische Scheepswerf C.A. Meerman en het Goese Lyceum ondersteund om hun samenwerking in het kader van het project HANDWERK te continueren. Daarnaast is de directeur van het Zeeuws Museum bestuurslid van de Vereniging Zeeuwse Musea en adviseur

Zeeuwse Museumstichting

Bestuursverslag 2017

van het bestuur van het Zeeuws maritiem muZEEum in Vlissingen en Historisch Museum De Bevelanden in Goes.

Zeeuwse Ankers

Het Zeeuws Museum is partner van Zeeuwse Ankers en draagt zo bij aan zichtbaar en beleefbaar maken van Zeeland.

Organisatie

In 2015 is onderzocht hoe de dagelijkse praktijk van de medewerkers het best kan aansluiten bij de visie en strategie van het museum, zodat de talenten van de medewerkers nog beter tot bloei kunnen komen. Uiteraard heeft dit ook positieve effecten op de efficiency van de organisatie. Naar aanleiding van dit onderzoek is ervoor gekozen de organisatie in te richten met vier zelfsturende teams naast het managementteam. Het project heeft geleid tot verbeterde communicatie, meer zelfsturing en een optimistische toekomstvisie binnen de teams en tussen de teams onderling. In 2017 zijn de teams zelfstandiger gaan functioneren en zijn diverse trainingen gevolgd om de interne communicatie te versterken.

Het Zeeuws Museum heeft een klein team vaste medewerkers. Om wel volledig de taken te kunnen uitvoeren is er afgelopen jaar extra geïnvesteerd in het 'opleiden/instrueren' van een flexibele schil. Zodoende kan het museum een beroep doen op een effectieve ondersteuning van bijvoorbeeld afdelingen collectie, educatie en communicatie.

Financieel jaarverslag

Vooruitblik

In 2018 zal een bijzondere presentatie worden geopend met het jonge modeontwerperscollectief Das Leben am Haverkamp. Zij realiseren een complete herinrichting van de modezalen. De nieuwe inrichting richt zich op waarnemen en doorgeven van verhalen en kennis over mensen en dingen die voorbij zijn. Voorwerpen die een nieuwe, jonge generatie niet herkent. Objecten die tot de verbeelding spreken en kennis die in de loop van de jaren is opgetekend of alleen mond op mond is doorgegeven.

Begroting en prestaties

Het Zeeuws Museum streeft ernaar met een sluitende begroting te werken, echter de begroting 2018 laat een tekort zien van € 166.000. Het begrote tekort wordt veroorzaakt door de gevolgen van de nieuwe CAO Provincies. In deze CAO is een persoonlijk ontwikkelbudget opgenomen van € 5.000 per medewerker voor de komende vijf jaar. De totale kosten komen ten laste van boekjaar 2018 en bedragen naar verwachting € 120.000. Voor dit bedrag en de salarisverhogingen in de CAO van € 40.000 is geen dekking binnen de begroting gevonden. Met de provincie Zeeland en de gemeente Middelburg wordt overlegd over een hogere indexering. De gemeente Middelburg heeft hier inmiddels mee ingestemd, met de provincie is het overleg nog gaande.

Het vrij besteedbare vermogen is bestemd voor het opvangen van het begrote tekort en daarnaast voor onvoorziene nadelige effecten in de bedrijfsvoering. Er is geen sprake van risicovolle financiële instrumenten. Er worden geen grote wijzigingen in de personeelsbezetting verwacht.

Conform de algemene subsidievoorwaarden van de Provincie Zeeland zijn prestatieafspraken gemaakt. De prestaties sluiten aan bij de clusters Verzamelen & Bewaren, Leren & Verbinden en Inspireren & Verwonderen. Door middel van kostentoe rekening is aan de Provincie per prestatie

Zeeuwse Museumstichting

Bestuursverslag 2017

een bijdrage gevraagd. Een deel van de activiteiten van het Zeeuws Museum valt buiten de prestatieafspraken. Het betreft met name het deel dat kan worden gerealiseerd dankzij incidentele bijdragen van fondsen, waaronder de BankGiro Loterij, particuliere schenkingen en legaten en de bijdrage van de museumwinkel.

Bij beide hoofdsubsidiënten van het museum, Gemeente Middelburg en Provincie Zeeland, is sprake van bezuinigingen. De gemeente Middelburg zal tot en met 2019 in een aantal stappen in totaal bijna € 7.500 bezuinigen op de bijdrage. Op dit moment is nog niet bekend of de plannen van de Provincie van invloed zullen zijn op de begroting van het Zeeuws Museum na 2018.

Begroting 2018

De begroting voor 2018 is als volgt: *€ 1.000

Lasten:	
Personeel	1.767
Projecten	379
Huisvesting	1.326
Overige	<u>506</u>
	3.978
Baten:	
Subsidies en bijdragen	3.220
Projecten	223
Entreegelden	189
Overige	<u>89</u>
	3.721
Saldo	257-/-
Egalisatie subsidies	<u>91</u>
Begroot exploitatietekort	166-/-

Risico analyse

Naast de een aantal jaar geleden ingevoerde risicoanalyses voor veiligheid en personele zaken is in 2015 een risicoanalyse opgesteld om vast te stellen of het eigen vermogen voldoende is om de risico's van de organisatie te dekken. In 2016 is deze geactualiseerd. De belangrijkste risico's liggen op het terrein van veiligheid, fondsenverwerving en personeel. Naar aanleiding van de analyses is vastgesteld dat het eigen vermogen voldoende is om de risico's te dekken. Ten opzichte van risico's wordt een voorzichtige houding aangenomen. Risico's worden waar mogelijk gemeden en door preventieve maatregelen beperkt. Daar waar binnen het cultureel ondernemerschap risico's onvermijdelijk zijn, wordt getoetst of de omvang van het eigen vermogen afdoende is ter dekking van deze risico's. Aan risico's waar sprake kan zijn van imagoschade wordt extra aandacht besteed. In onderstaande tabel worden de risico's weergegeven die een grote impact kunnen hebben en de genomen maatregelen om het risico te beheersen. De kans op het zich voordoen van de risico's is gebaseerd op een schatting aan de hand van ervaringen uit het verleden en bekende situaties bij andere organisaties.

Bestuursverslag 2017

Risico-categorie	Omschrijving risico	Kans	Genomen maatregelen
Strategisch	Niet realiseren van het tentoonstellings- en activiteitenprogramma Tegenvallende bezoekersaantallen	hoog	Preventieve zorg, organisatieontwikkeling, wervingsbeleid, verzuimbegeleiding Monitoring en promotie
		laag	
Operationeel	Juridische kwesties, bijvoorbeeld aansprakelijkheid of overschrijden termijnen Calamiteiten t.a.v. gebouw en collectie Stijgende kosten van nutsbedrijf en overige prijsstijgingen Onvoorzijene kosten	midden	Inschakelen van deskundigheid op gewenste terrein Preventie (calamiteitenplan) en verzekering Monitoring Planning & Controle
		hoog	
		hoog	
Financieel	Bezuiniging door overheden en minder beschikbare fondsenbijdragen	midden	Onderhouden van nauwe contacten en goede relatie met partners, onderzoek naar alternatieve inkomstenbronnen
		midden	
Wet- en regelgeving	Wet DBA en AVG privacy wetgeving	hoog	Inwinnen advies, overleg belastingdienst

Vrienden van het Zeeuws Museum

Beleid Vrienden:

De wens tot het verjongen en het vergroten van het aantal Vrienden van het Zeeuws Museum heeft geleid tot twee bijeenkomsten met dit onderwerp als speerpunt op de agenda. Enerzijds heeft het bestuur een studiemiddag voorbereid waarin uitgebreid gebrainstormd is over dit onderwerp. Daarnaast heeft het bestuur deelgenomen aan de studiemiddag "Wijzer Werven", georganiseerd door het Zeeuws Museum en gericht op alle geledingen binnen het Zeeuws Museum. Dit heeft geresulteerd in een onderzoeksopdracht voor de Reinwardt Academie, een onderdeel van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Derdejaars studenten van deze opleiding hebben onderzocht hoe we ervoor kunnen zorgen dat we met minimale financiële inspanningen het ledental van de Vrienden vergroten. En ook hoe we een jongere generatie betekenisvol aan de (vrienden)organisatie verbinden. Dat onze wens een landelijke trend volgt blijkt uit de themamiddag van de Federatie Vrienden Musea met als titel "Vrienden in het nauw", waar we vertegenwoordigd werden door de voorzitter.

De Stichting Vrienden van het Zeeuws Museum ondersteunt met € 750 de activiteiten voor het Magisch Museumlab.

De Stichting ontvangt dit jaar een schenking van € 10.000 van het familiefonds Hurgronje waarvoor in overleg met het Zeeuws Museum een bestemming gezocht zal worden.

In 2017 blijft de bijdrage van € 25 per persoon gehandhaafd evenals de bijdrage van € 40 voor een Vriend met introducé. Het aantal donateurs staat in december 2017 op 225.

Vriendenactiviteiten

Een goed bezochte Nieuwjaarsbijeenkomst vormt de opmaat van het jaar 2017. Marjan Ruiter informeert de Vrienden over de op handen zijnde veranderingen, waarna groepsgewijs het museum bezocht wordt. Door de mogelijkheid om actief mee te praten en te denken ontstaat een levendige en geanimeerde bijeenkomst.

De kunstreis naar Museum Boijmans Van Beuningen, het Chabot Museum en het Huis Sonneveld in Rotterdam vindt geen doorgang vanwege de geringe belangstelling.

Zeeuwse Museumstichting

Bestuursverslag 2017

Een onderzoek is gestart naar de mogelijkheid om als samenwerkingsverband tussen Vrienden van de Vleeshal en Vrienden van het Zeeuws Museum in de toekomst gezamenlijk activiteiten te ontplooiën.

Bestuur Vrienden van het Zeeuws Museum:

Het bestuur komt in 2017 tien maal bij elkaar. Eens in de twee vergaderingen vindt er een uitgebreide uitwisseling van informatie plaats tussen directeur Marjan Ruiter en het bestuur. Dit om optimale betrokkenheid en ondersteuning te kunnen bieden aan het Zeeuws Museum.

De samenstelling van het bestuur is onveranderd gebleven:

Ernst van der Hoop	voorzitter
Ellen Gerritse	secretaris
Hans van Tongeren	penningmeester
Klaas Delfsma	lid
Jeanine Vandenbergh	lid
Bram de Muijnck	lid
Menno van den Hoek	lid

De Stichting Vrienden van het Zeeuws Museum is aangesloten bij de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea en valt onder de ANBI-regeling.

Volledig jaarverslag

Op de website www.zeeuwsmuseum.nl is het complete verslag van de activiteiten in 2017 inclusief beeldmateriaal online te bekijken.

Marjan Ruiter
Directeur

Verslag Raad van Toezicht

- Het Zeeuws Museum wordt geëxploiteerd door de Zeeuwse Museumstichting. Deze stichting wordt bestuurd door directeur/bestuurder Marjan Ruiter. De toezichthoudende taken worden vervuld door de Raad van Toezicht. Bestuur en toezicht verhouden zich zoveel mogelijk tot elkaar conform het Raad-van-Toezicht-model, zoals dat is beschreven in de Governance Code Cultuur uit 2013.

Deze Code wordt door de Raad van Toezicht als richtlijn gebruikt bij het evalueren van zijn werkzaamheden en de samenwerking tussen directeur en toezichthouder. De in de Code beschreven principes en best practices worden toegepast.

In de praktijk betekent dit dat de directeur/bestuurder verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van het museum. De Raad van Toezicht stelt de begroting en de jaarrekening vast en ziet toe op de wijze waarop de directeur/bestuurder gestalte geeft aan het realiseren van de doelstellingen van het museum. De directeur/bestuurder wordt benoemd door de Raad van Toezicht. Benoeming van de leden van de Raad van Toezicht vindt plaats door Gedeputeerde Staten van Zeeland, op voordracht van de zittende Raad en met inspraak van de bestuurder.

In 2017 vergadert de Raad van Toezicht vier keer. Bovendien komt de Raad meerdere malen bijeen om met de directeur/bestuurder op informele wijze overleg te voeren over uiteenlopende onderwerpen. De Raad wordt door de bestuurder/directeur regelmatig geïnformeerd over de gang van zaken in het museum. De Raad bespreekt met de directie de plannen die het museum ontwikkelt op inhoudelijk en financieel gebied. Regelmatig wordt een beroep gedaan op de expertise van individuele raadsleden.

De Raad van Toezicht kent één commissie: de auditcommissie. De auditcommissie komt jaarlijks twee tot drie maal bijeen.

De voorzitter van de Raad van Toezicht plus een lid voeren jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur/bestuurder en doen, indien daartoe aanleiding is, voorstellen aan de Raad inzake de honorering van de directeur.

De Raad van Toezicht van het Zeeuws Museum bestaat uit zes leden inclusief de voorzitter. Bij het opstellen van een voordracht voor een nieuw lid gaat de Raad uit van een profielschets waarin de meest gewenste deskundigheden en andere kwalificaties zijn opgenomen.

Samenstelling in 2017:

Mirjam van Zuilen - voorzitter (aangetreden als voorzitter per 01-01-2017)

Hoofd Marketing & Communicatie Admiraal De Ruyter Ziekenhuis

Nevenfuncties:

Voorzitter Raad van Commissarissen Rabobank Walcheren/Noord Beveland

Lid Raad van Toezicht Kinderopvang Zeeuws Vlaanderen

Lid Raad van Toezicht/audit committee ZB| Planbureau en Bibliotheek van Zeeland

Lid Raad van Toezicht Stichting Zeeland Sport & Leisure

Arjen Meeuwssen - vicevoorzitter

Adviseur planning & control Programmadirectie Hoogwaterbeschermingsprogramma

Nevenfuncties:

Buurtbemiddelaar Stichting Welzijn Middelburg

Eigenaar Meeuwssen Mediation

Zeeuwse Museumstichting

Verslag Raad van Toezicht

Coen van der Wel - lid (financiële commissie)
CFO Roompot Group

Bob Crezee - lid (financiële commissie)
Senior docent Management en studentendecaan, Reinwardt Academie
Nevenfuncties:
Lid Adviescommissie Museumregister
Vertrouwenspersoon Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Voorzitter bestuur stichting Lokaal Erfgoed (Alkmaar)

Carin Reinders – lid (afgetreden per 31/12/2017)
Directeur-bestuurder CODA, Apeldoorn
Nevenfuncties:
Voorzitter Raad van Toezicht Mode met een Missie, Arnhem
Voorzitter adviescommissie Kunst & Cultuur, Provincie Drenthe
Voorzitter Stichting Projectkoren Zutphen

Francien Petiet - lid
Beleidsmedewerker Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
Nevenfuncties:
Lid van de Raad van Toezicht van Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
Redactielid en secretaris van de Commissie tot de Redactie van Archief en Werken van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen
Lid van de Hurgronje-onderzoeksgroep van prof. dr. Arjan van Dixhoorn

ACTIVA	BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER			
	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
<u>IMMATERIELE VASTE ACTIVA</u>		10.331		19.187
<u>MATERIELE VASTE ACTIVA</u>				
<u>Bedrijfsmiddelen</u>				
Inrichting en inventaris	482.070		588.867	
<u>Direct in gebruik t.b.v. doelstelling</u>				
Kunstvoorwerpen (P.M.)	p.m.		p.m.	
		482.070		588.867
<u>FINANCIËLE VASTE ACTIVA</u>				
Vermogen Heijmans Stichting, verwerkt in het kader van de doelstelling		52.425		52.324
VLOTTENDE ACTIVA				
<u>VOORRAAD WINKELARTIKELEN</u>		25.653		23.463
<u>VORDERINGEN OP KORTE TERMIJN/ OVERLOPENDE ACTIVA</u>				
Debiteuren	9.918		11.999	
Te vorderen omzetbelasting	170.170		99.171	
Vooruitontvangen facturen	27.177		13.815	
Nog te ontvangen bedragen	54.156		95.111	
		261.421		220.097
<u>GELDMIDDELEN</u>				
Kassen	17.531		6.155	
Banken	2.025.814		2.837.274	
		2.043.345		2.843.429
		2.875.246		3.747.366

PASSIVA

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER

	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
<u>EIGEN VERMOGEN</u>				
<u>Besteedbaar vermogen</u>				
Algemene reserve Zeeuws Museum		998.252		872.682
<u>Vastgelegd vermogen</u>				
<i>Bestemmingsfondsen:</i>				
Fonds catalogus aankopen PKCZ	11.920		11.920	
Heijmans Stichting	52.425		52.324	
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
Reserve Nieuw Zeeuws Museum	0		66.221	
Reserve aankopen	314.801		342.801	
Reserve wachtgeld	59.827		59.827	
Reserve activa bedrijfsvoering	112.311		87.526	
Reserve strategisch personeelsbeleid	93.591		105.500	
Zeeuws Museum in de school	12.254		17.332	
Reserve ontvangen legaten	20.834		43.834	
		677.965		787.286
Totaal eigen vermogen		1.676.217		1.659.968
<u>VOORZIENINGEN</u>				
Voorziening jubilea	11.061		11.338	
Voorziening onderhoud collecties	66.767		72.608	
Voorziening onderh.gebouwen/installaties	44.258		179.886	
		122.086		263.832
<u>SCHULDEN OP KORTE TERMIJN/ OVERLOPENDE PASSIVA</u>				
Egalisatie subsidies vaste activa	369.758		500.297	
Crediteuren	98.970		189.316	
Nog te betalen aan de Belastingdienst	47.868		47.186	
Nog te betalen aan het Pensioenfonds	13.141		11.447	
Nog te betalen bedragen overige	217.489		151.705	
Vooruit ontvangen bedragen	329.716		923.615	
		1.076.943		1.823.566
		2.875.245		3.747.366

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017		2017		2016	
	Jaarrekening		Herziene begroting Oktober 2017		Jaarrekening	
	€	€	€	€	€	€
BATEN						
Bijdragen						
Exploitatiesubsidies		3.060.646		3.074.068		3.048.066
Overige bijdragen		167.502		173.750		104.891
Entreegelden		196.177		175.000		165.414
Opbrengst projecten		659.411		757.706		287.097
Overige opbrengsten						
Overige opbrengsten		39.270		31.000		31.668
Verkopen museumwinkel		57.416		59.000		57.246
Vrijval egalisatie subsidies		130.539		108.281		133.093
TOTALE BATEN		4.310.959		4.378.805		3.827.475
LASTEN						
Personeel						
Personeelskosten		1.560.543		1.563.850		1.572.886
Kosten van activiteiten						
Projectlasten		811.683		908.100		432.286
Overige bedrijfslasten						
Huisvesting	1.368.698		1.353.500		1.312.006	
Afschrijvingen	182.359		181.823		203.818	
Communicatie/ educatie	148.470		152.200		145.872	
Kantoorkosten	32.366		35.300		42.365	
Collectiebeheer en aankoop	78.743		67.000		57.586	
Zakelijke en overige lasten	115.323		125.800		117.057	
		1.925.959		1.915.623		1.878.704
Financiële baten en lasten						
Rentebaten	-4.587		-5.000		-16.151	
Rentelasten en bankkosten	1.112		1.500		1.473	
		3.475-		3.500-		14.678-
TOTALE LASTEN		4.294.711		4.384.073		3.869.198
EXPLOITATIESALDO		16.249		5.268-		41.724-
<i>n.b saldo exclusief vrijval egalisatie subsidies</i>		<i>114.290-</i>		<i>113.549-</i>		<i>174.817-</i>
Bestemming exploitatiesaldo						
Toevoeging/ onttrekking algemene reserve		150.355		82.126		13.463-
Toevoeging aan bestemmingsfondsen		11.284		9.250		15.772
Onttrekking aan bestemmingsfondsen		145.391-		96.644-		44.033-
		16.249		5.268-		41.723-
Resultaat na bestemming						0-

Winstbestemming

Het exploitatiesaldo bedraagt € 16.249 en wordt als volgt bestemd:

Toevoeging aan

a) algemene reserve
resultaat 2017

150.355

150.355

b) bestemmingfondsen en -reserves:

Reserve Heijmansstichting 101

Reserve Aankopen collectie 0

Reserve ZM in de school 9.183

Reserve legaat 2.000

11.284

Onttrekking aan

a) bestemmingfondsen- en reserves:

Reserve Nieuw Zeeuws Museum -66.221

Reserve ZM in de school -14.261

Reserve strategisch personeelbeleid -11.909

Reserve aankoop collectie -28.000

Reserve legaten -25.000

-145.391

Totaal

16.249

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

ALGEMENE TOELICHTING

De activiteiten van de stichting bestaan uit het verrichten van alle handelingen met betrekking tot de exploitatie van het Zeeuws Museum.

Indien noodzakelijk voor het inzicht zijn de vergelijkende cijfers van voorgaand jaar geherrubriceerd.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het vorige verslagjaar. De grondslagen zijn gebaseerd op de continuïteit van de stichting.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN VAN BEPALING VAN HET RESULTAAT

Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de richtlijnen voor de jaarverslaglegging 640 gevolgd. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op aankoopprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur dan wel op de lagere bedrijfswaarde.

Materiële vaste activa

Bedrijfsmiddelen:

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aankoopprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur dan wel op de lagere bedrijfswaarde. Bedrijfsmiddelen die in het verleden met subsidie zijn aangeschaft, zijn opgenomen onder de materiële activa.

Direct in gebruik t.b.v. de doelstelling:

De kunstvoorwerpen die in het Zeeuws Museum aanwezig zijn, worden in de jaarrekening op nihil gewaardeerd. De verzekerde waarde bedraagt € 29.300.000. Deze waarde is inclusief de waarde van de langdurige bruiklenen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden tegen nominale waarde gewaardeerd en staan niet vrij ter beschikking van de stichting.

Vorraad winkelartikelen

De voorraden (handelsgoederen) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere netto opbrengstwaarde. Deze lagere netto opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden komt tot stand op basis van 'first in first out'.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking van de stichting.

Bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves.

De bestemmingsfondsen betreffen vermogen waarvan de bestemming is vastgelegd door derden. Bij bestemmingsreserves is de bestemming vastgelegd door het bestuur van de stichting en goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Vorzieningen

De voorziening jubileumuitkeringen wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige vergoedingen in het kader van jubileum, waarbij rekening wordt gehouden met het verwachte toekomstige verloop van werknemers en de verwachte loonstijgingen.

De voorzieningen voor onderhoud gebouwen/ installaties en onderhoud collecties zijn gebaseerd op meerjarige onderhoudsplannen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

De baten en lasten van het boekjaar worden in de jaarrekening opgenomen, ongeacht of deze tot ontvangsten of uitgaven in het betreffende boekjaar hebben geleid.

Bijdragen en subsidies

Bijdragen en subsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/ waarin de opbrengsten zijn gedeerd/ waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De algemene subsidieverordening van de provincie Zeeland (ASV 2013) is van toepassing.

Opbrengsten

Opbrengsten worden opgenomen naar rato waarin de diensten en verkopen zijn verricht. Opbrengsten van activiteiten en projecten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de activiteiten en projecten zijn verricht.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten worden aan het verslagjaar toegerekend op basis van de werkelijke ontvangsten en uitgaven, rekening houdend met transitoria.

Pensioenen

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Als de reeds betaalde pensioenbedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief, voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backservice verplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen contante waarde. Ultimo 2017 (en 2016) waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De pensioenuitvoerder is het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

TOELICHTING BIJ DE BALANS PER 31 december 2017

ACTIVA**Immateriële vaste activa**

Het verloop van de immateriële vaste activa was als volgt:

Stand per 1 januari 2017	€ 19.187
Bij: investeringen 2017	€ 0
Af: afschrijvingen 2017	-€ 8.856
Stand per 31 december 2017	€ 10.331

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

Stand per 1 januari 2017	€ 588.867
Bij: investeringen 2017	€ 66.707
Af: desinvesteringen 2017 (boekwaarde)	-€ 26.330
Af: afschrijvingen 2017	-€ 147.174
Stand per 31 december 2017	€ 482.070

De desinvestering betreft het verwijderen van een deel van de vitrines in de afdeling geschiedenis ten behoeve van de inrichting van Dit is Zeeland. Deze vitrines waren nog niet volledig afgeschreven.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Inventaris en inrichting 5 - 10 jaar
Installaties 3 - 15 jaar

De immateriële activa betreffen licenties op de foto's voor de huisstijl. Deze worden in drie jaar afgeschreven.

Direct in gebruik t.b.v. doelstelling**Kunstvoorwerpen**

De collecties in eigendom van het museum worden p.m. vermeld op de balans.

Financiële vaste activa

Specificatie :	31.12.2017	31.12.2016
Vermogen "Heijmans Stichting"		
verwerkt in het kader van de doelstelling	€ 52.425	€ 52.324

Het bestuur van "De Heijmans Stichting" heeft in 1980 het volgende besloten:

- de administratie van de "Heijmans Stichting" wordt ondergebracht bij de administratie van de van de Zeeuwse Museumstichting. Op de balans van de Zeeuwse Museumstichting zullen onder de activa de geldmiddelen c.q de vorderingen en onder de passiva het vermogen van de "Heijmans Stichting" worden opgenomen.
- ingevolge artikel 2a van het testament van wijlen L. Heijmans, houdende statuten van de "Heijmans Stichting" gevestigd te Middelburg, werken aan te kopen van kunstenaars welke overgaan in eigendom aan de Zeeuwse Museumstichting.
- de rente van het kapitaal van € 22.689 mag gebruikt worden voor de aankoop van werken van kunstenaars.

ZEEUWS MUSEUM

Jaarrekening 2017

Voorraad winkelartikelen	31.12.2017	31.12.2016
Voorraad 31 december	72.953	79.703
Af: voorziening wegens incurant	47.300-	-56.240
	<u>€ 25.653</u>	<u>€ 23.463</u>

De voorziening incurant is gemuteerd naar aanleiding van de uitkomsten van het boekjaar. De incurante voorraad betreft met name ansichtkaarten en twee publicaties die bij de heropening van het museum in 2017 zijn verschenen. In 2018 zal voor deze collectie een uitverkoop worden gehouden.

Vorderingen op korte termijn/ overlopende activa

Debiteuren	31.12.2017	31.12.2016
Diverse debiteuren	9.918	11.999
Totaal	<u>€ 9.918</u>	<u>€ 11.999</u>

Te vorderen omzetbelasting	31.12.2017	31.12.2016
Te vorderen	<u>€ 170.170</u>	<u>€ 99.171</u>

Vooruitontvangen facturen	31.12.2017	31.12.2016
Verzuimverzekering	2.753	2.418
Alarmcentrale	3.621	3.472
Hosting websites	9.028	6.770
Licenties diverse software	4.210	-
Bedrijfsarts	2.540	-
Kopieerkosten	2.235	-
Diversen	2.790	1.156
Totaal	<u>€ 27.177</u>	<u>€ 13.815</u>

Nog te ontvangen bedragen	31.12.2017	31.12.2016
Fondsenbijdragen	8.000	45.500
Rente	2.155	15.512
Energiebijdrage	8.376	7.332
Provincie, energieafrekening	7.400	7.400
Uitkering verzuimverzekering	7.272	3.171
Museumkaart/ vipkaart december	6.535	4.810
ESF bijdrage sociale innovatie (2016/2015)	8.750	10.000
Diversen	5.668	1.386
Totaal	<u>€ 54.155</u>	<u>€ 95.111</u>

De vorderingen hebben alle een looptijd korter dan een jaar.

ZEEUWS MUSEUM

Jaarrekening 2017

Geldmiddelen

Banken	31.12.2017	31.12.2016
Rekening courant saldi	31.273	36.182
Deposito saldi	1.994.541	2.801.093
Totaal	<u>€ 2.025.814</u>	<u>€ 2.837.275</u>

PASSIVA**Eigen vermogen Museum****Besteedbaar vermogen**

Saldo per 1 januari 2017	872.682
Toevoeging resultaat 2017 :	
Mutatie fonds activa	24.785-
Resultaat 2017	150.355

Saldo per 31 december 2017 € 998.252

In het vastgelegd vermogen is een fonds activa bedrijfsvoering opgenomen ter grootte van de boekwaarde van de materiële vaste activa die niet met subsidie zijn aangeschaft. Het besteedbaar vermogen wordt gecorrigeerd voor de mutatie in dit fonds.

Exploitatieresultaat 2017

Het exploitatieresultaat 2017 bedraagt	€ 16.249	en is als volgt bestemd:
Toevoeging aan algemene reserve	150.355	
Toevoeging aan/ onttrekking overige bestemmingsfondsen per saldo	134.107-	
	<u>€ 16.249</u>	

Vastgelegd vermogen*Bestemmingsfondsen:*

De bestemming van de bestemmingsfondsen is vastgelegd door derden.

Fonds catalogus aankopen PKCZ

Stand per 1 januari 2017	11.920
Toevoeging 2017	-
Onttrekking 2017	-
Stand per 31 december 2017	<u>€ 11.920</u>

In 1992 is ten behoeve van de catalogus aankopen PKCZ een reserve ingesteld. In overleg met de provincie Zeeland wordt deze reserve aangewend voor het ontsluiten van de collectie in de online database. Dit zal na de inventarisatie van de collectie worden gerealiseerd in 2019.

Fonds Heijmans Stichting

Stand per 1 januari 2017	52.324
Toevoeging 2017	101
Onttrekking 2017	0-
Stand per 31 december 2017	<u>€ 52.425</u>

Voor een nadere toelichting zie de financiële vaste activa.

*Bestemmingsreserves:***Reserve Nieuw Zeeuws Museum**

Stand per 1 januari 2017	66.221
Onttrekking 2017	
Vrijval ten behoeve van dekking afschrijvingslasten	66.221-

Stand per 31 december 2017 € 0

Deze reserve is bestemd ter dekking van het tekort dat is ontstaan in het project Nieuw Zeeuws Museum. Om de herinrichting van Dit is Zeeland mogelijk te maken is een aantal vitrines vervroegd afgeschreven. De afschrijvingskosten van het restant van de investering worden volledig gedekt door de vrijval van de egalisatierekening subsidies in de komende jaren, waardoor de reserve voor het tekort kon vrijvallen.

Reserve wachtgeld.

Stand per 1 januari 2017	59.827
Toevoeging 2017	-
Onttrekking 2017	-
Stand per 31 december 2017	<u>€ 59.827</u>

De reserve is gevormd ter dekking van het risico van de kosten van wachtgeldverplichtingen. Het Zeeuws Museum is, als aan de overheid gelieerde instelling, eigen risicodragers voor beide. Het bedrag van de reserve bestaat uit het restant van een voorziening ter dekking van het opgetreden risico en is als zodanig geen weergave van het reële risico.

Reserve aankopen

Stand per 1 januari 2017	342.801
Toevoeging 2017	-
Onttrekking 2017	28.000-
Stand per 31 december 2017	<u>€ 314.801</u>

De reserve aankopen is ontstaan door dotatie van het jaarlijkse restant van het budget aankopen voor de collectie. De reserve is bestemd voor aankopen die de omvang van het jaarlijkst budget overschrijden.

Reserve activa bedrijfsvoering

Stand per 1 januari 2017	87.526
Toevoeging 2017	24.785
Onttrekking 2017	-
Stand per 31 december 2017	<u>€ 112.311</u>

Onder het vastgelegd vermogen is een fonds activa bedrijfsvoering opgenomen ter grootte van de boekwaarde van de materiële vaste activa die zonder doelsubsidie zijn aangeschaft. Het besteedbare vermogen is met hetzelfde bedrag verlaagd.

Reserve strategisch personeelsbeleid

Stand per 1 januari 2017	105.500
Toevoeging 2017	-
Onttrekking 2017	11.909-
	€ 93.591

Vanuit het resultaat van 2013 is een reserve gevormd voor het strategisch personeelsbeleid in de komende jaren. Als gevolg van teruglopende subsidies en gewijzigde inzichten in de museale sector wordt van de organisatie de komende jaren meer cultureel ondernemerschap en andere voor de organisatie nieuwe deskundigheden verwacht. Een deel van de kosten is in 2015 tot en met 2018 gedekt met een bijdrage van het Europees Sociaal Fonds.

Reserve project Zeeuws Museum in de school

Stand per 1 januari 2017	17.332
Toevoeging 2017	9.183
Onttrekking 2017	14.261-
	€ 12.254

Vanuit het netwerk van zakelijke vrienden van het Zeeuws Museum is een bijdrage ontvangen in het educatieve project Zeeuws Museum in de school. De bijdrage is gereserveerd voor de realisatie van het project in 2016, na aftrek van de kosten van tegenprestaties. De ontwikkelkosten van Zeeuws Museum in de school zijn ten laste van de reserve gebracht.

Reserve ontvangen legaten

Stand per 1 januari 2017	43.834
Toevoeging 2017	2.000
Onttrekking 2017	25.000-
	€ 20.834

De reserve is gevormd vanuit de sinds 2014 ontvangen legaten van particuliere schenkers. Het bedrag is gereserveerd voor een passende besteding in overleg met de nabestaanden. In 2017 is een deel van deze legaten bestemd voor de realisatie van de film Landschappen met Jos de Putter.

Vorzieningen**Voorziening jubilea**

Stand per 1 januari 2017	11.338
Toevoeging 2017	-
Onttrekking 2017	277-
Stand per 31 december 2017	€ 11.061

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van te betalen jubileumgratificaties van medewerkers van het Zeeuws Museum in vaste loondienst en wordt jaarlijks gemuteerd n.a.v. de wijzingen in het personeelsbestand.

Voorziening onderhoud collecties

Stand per 1 januari 2017	72.608
Toevoeging 2017	10.000
Onttrekking 2017	15.841-
Stand per 31 december 2017	€ 66.767

Op basis van een conserveringsplan voor de komende 3 jaar is een voorziening gevormd voor de kosten van restauratie en conservering.

Voorziening onderhoud gebouw en installaties

Stand per 1 januari 2017	179.886
Toevoeging 2017	91.000
Onttrekking 2017	226.628-
Stand per 31 december 2017	€ 44.258

Met behulp van een externe deskundige is een meerjarig onderhoudsplan opgesteld voor de gebouwen van het Zeeuws Museum. Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Op basis daarvan is vastgesteld dat het saldo per 31 december voldoende is voor de onderhoudskosten in de komende jaren, na aftrek van de toekomstige begrote dotaties. Hierbij is rekening gehouden met zowel in 2016 als in 2017 een extra benodigde dotatie van € 51.000.

Schulden op korte termijn/ overlopende passiva**Egalisatie subsidies vaste activa**

Stand per 1 januari 2017	500.297
Toevoeging 2017	-
Onttrekking 2017	130.539-
Stand per 31 december 2017	€ 369.758

Op de balans is de boekwaarde opgenomen van de materiële vaste activa die met subsidie zijn aangeschaft. Ter grootte van dit bedrag is een egalisatierekening opgenomen.

ZEEUWS MUSEUM

Jaarrekening 2017

Nog te betalen bedragen	31.12.2017	31.12.2016
Saldo vakantiedagen per 31 december	61.200	60.270
Personeelskosten	18.286	8.726
Inhuur deskundigen	5.875	12.534
Provincie Zeeland (huur, energielasten en subsidie)	64.642	15.166
Projectlasten	45.946	32.118
Correctie museumkaart jeugd	-	3.567
Diversen	21.540	19.324
Totaal	€ 217.489	€ 151.705

De nog te betalen bedragen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Vooruit ontvangen bedragen	31.12.2017	31.12.2016
Subsidie inventarisatie PKCZ	12.785	21.675
BankGiro Loterij	306.337	871.176
Fondsen Huis van Herinnering	5.206	12.206
Fondsen Handwerk	-	12.000
Diversen	5.388	6.559
Totaal	€ 329.716	€ 923.615

De vooruit ontvangen bedragen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Van de provincie is in 2010 een bijdrage ontvangen in de kosten van de registratie van de PKCZ collectie van € 88.000. Het nog niet bestede deel daarvan is opgenomen als vooruit ontvangen. In 2018 wordt de registratie afgerond.

Een groot deel van de bijdrage van de BankGiro Loterij is in 2017 besteed aan de herinrichting van de afdeling geschiedenis.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Het jaarlijks bedrag van de met de provincie Zeeland aangegane huurverplichtingen van onroerend goed bedraagt in totaal circa € 928.000. Voor de huurovereenkomst geldt een opzegtermijn van een jaar.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

ALGEMEEN

Het jaar 2017 is afgesloten met een positief resultaat van € 16.249. Begroot was een tekort van € 5.268. Het verschil wordt veroorzaakt door door:

Hogere vrijval egalisatie subsidies	22.258
Meer entreegelden	21.177
Meer huisvestingslasten	15.198 -/-
Terugvordering provincie Zeeland	13.422 -/-
Meer collectiebeheer/ aankopen collectie	11.743 -/-
Lagere zakelijke lasten	10.477
Meer overige opbrengsten	8.270
Overige verschillen per saldo	<u>302 -/-</u>
Resultaat	21.517

Een deel van de tentoonstellingen en activiteiten van het Zeeuws Museum valt buiten de prestatieafspraken met de provincie. Het betreft met name het deel dat worden gerealiseerd dankzij incidentele bijdragen van fondsen, waaronder de Bankgiro Loterij, particuliere schenkingen en legaten, nagekomen baten en lasten en de bijdrage van de museumwinkel. Mede dankzij de een ontvangen winstdeling, een legaat en renteopbrengsten is op dit deel een positief resultaat gerealiseerd van circa € 16.249.

Op de prestaties ten behoeve van de provincie Zeeland is een positief resultaat gerealiseerd van € 13.422, dankzij een hogere vrijval vanuit de egalisatierekening. De egalisatierekening is gevormd vanuit de subsidies die in 2007 zijn ontvangen voor de investering in de herinrichting van het museum en valt jaarlijks vrij met een bedrag ter grootte van de afschrijvingen op deze investering.

Om de inrichting van Dit is Zeeland mogelijk te maken is een aantal vitrines vervroegd afgeschreven. In de begroting was geen rekening gehouden met de bijbehorende vervroegde vrijval van de egalisatierekening in 2017. Het resultaat op de prestaties van de provincie is daarmee als volgt:

Tekort baten en lasten prestaties	8.836 -/-
Bij: extra vrijval egalisatierekening	<u>22.258</u>
Resultaat prestaties provincie	13.422

Conform de Algemene Subsidieverordening 2013, rekening gehouden met een terugvordering van dit bedrag door de provincie. Deze is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Het verschil met de begroting wordt met name veroorzaakt door de hogere entreegelden. Naast hogere bezoekersaantallen dan verwacht, was ook de bijdrage van de museumkaart niet juist begroot. De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot door meerkosten van Dit is Zeeland en hogere energielasten. De provincie Zeeland onderzoekt momenteel de oorzaak van de hogere energielasten. De extra uitgaven voor de aankoop van collectie worden gedekt door een vrijval van de reserve aankopen.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
<u>Toelichting Baten</u>			
Bijdragen			
Exploitatiesubsidies			
Provincie Zeeland	2.863.704	2.877.126	2.848.640
Gemeente Middelburg	196.276	196.276	198.760
Overige gemeenten	666	666	666
	<u>€ 3.060.646</u>	<u>€ 3.074.068</u>	<u>€ 3.048.066</u>

De subsidie van de Provincie Zeeland wordt als volgt gespecificeerd:

Exploitatiesubsidie	1.949.434	1.949.434	1.930.133
Huur depot/ museum	927.692	927.692	918.507
Terugbetaling subsidie	13.422-	-	-
	<u>€ 2.863.704</u>	<u>€ 2.877.126</u>	<u>€ 2.848.640</u>

Als gevolg van de bezuinigingen is de subsidie van de Provincie Zeeland en de gemeente Middelburg sinds 2010 gekort met respectievelijk € 147.000 en € 37.840. De subsidie van de provincie is in 2017 geïndexeerd met 1%. De gemeente heeft voor de komende jaren tot 2019 een korting aangekondigd van € 7.454. In 2017 is € 2.484 bezuinigd op de subsidie. Er is geen index toegepast. De exploitatiesubsidies hebben een structureel karakter en zijn nog niet vastgesteld.

In de jaarrekening is, conform de Algemene subsidieverordening 2013, rekening gehouden met een terugvordering van de provincie van € 13.422. Dankzij een extra vrijval van de egalisatierekening subsidies is op de prestaties ten behoeve van de provincie een positief resultaat ontstaan.

Om de inrichting van Dit is Zeeland mogelijk te maken is een aantal vitrines vervroegd afgeschreven. In de begroting was geen rekening gehouden met de bijbehorende vervroegde vrijval van de egalisatierekening in 2017. Het resultaat op de prestaties van de provincie is daarmee als volgt:

Tekort baten en lasten prestaties	8.836 -/-
Bij: extra vrijval egalisatierekening	<u>22.258</u>
Resultaat prestaties provincie	13.422

De terugvordering is opgenomen onder de kortlopende schulden.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Overige subsidies en bijdragen			
De overige subsidies en bijdragen zijn als volgt te specificeren:			
Bankgiro Loterij communicatie	95.000	100.000	30.000
Bankgiro Loterij Dit is Zeeland	51.000	51.000	51.000
Zakelijke sponsoring	9.500	10.000	9.592
Legaten en schenkingen	2.025	2.000	2.000
Bijdrage Vrienden Zeeuws Museum	750	750	1.800
ESF bijdrage organisatieontwikkeling	8.750	10.000	10.000
Diversen	477	-	500
	€ 167.502	€ 173.750	€ 104.891

De bijdrage van de Bankgiro Loterij wordt besteed ten behoeve van de communicatiekosten van het Zeeuws Museum en de verbetering van verlichting in de presentatie Dit is Zeeland. De Bankgiro Loterij draagt tevens bij aan diverse projecten en de presentatie Dit is Zeeland. Deze bijdragen zijn verantwoord bij de projectbaten. Met de Bankgiro is een meerjarige partnership overeenkomst afgesloten, deze loopt tot 2020.

Het netwerk Zeeuws Museum Zakelijk heeft 18 leden. Een deel van de bijdrage is in natura ontvangen. Eind 2016 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden voor uitbreiding van dit netwerk, via het door OC&W ondersteunde programma Wijzer Werven. In 2018 wordt naar aanleiding daarvan een plan geïmplementeerd om in de komende jaren de opbrengst uit zakelijke sponsoring te verhogen. Met ingang van 2017 wordt de sponsorwerving in eigen beheer uitgevoerd, waardoor een aanzienlijke besparing is gerealiseerd. Voor het eerst is er daardoor een netto bijdrage van de ZM zakelijk. Deze bedraagt € 9.100.

Uit een meerjarige schenking is € 2000 ontvangen en van de Vrienden van het Zeeuws Museum is een bijdrage van € 750 ten behoeve van het Magisch Museumlab ontvangen.

Het ESF draagt in 2017 opnieuw bij aan het sociale innovatie traject dat in 2015 is gestart en begin 2018 eindigt. De subsidie is nog niet vastgesteld.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Opbrengst projecten			
De specificatie van de bijdragen voor projecten is als volgt:			
<i>Tentoonstellingen:</i>			
Bankgiro Loterij Handwerk/	17.500	17.500	7.500
Fonds voor Cultuurparticipatie, Handwerk	20.000	20.000	60.000
Bankgiro Loterij Das Leben am Haverkamp	42.000	42.000	-
Bankgiro Loterij Romeinse kust	13.000	23.000	-
Bankgiro Loterij Dutch Designweek	16.000	20.000	-
Fondsen en bijdragen Handwerk	-	-	45.347
Fondsen Sign of the times	-	-	26.250
Bijdrage Vrienden Goedaert boekje	-	-	3.000
<i>Overige projecten:</i>			
Bankgiro Loterij geschiedenis vleugel	499.000	539.000	36.000
Diverse fondsen Huis van Herinnering	7.000	12.206	-
Partner bijdragen Huis van Herinnering	3.177	3.000	-
Bankgiro Loterij digitale strategie	0	12.000	52.000
Provincie Zeeland Registratie PKCZ collectie	8.890	10.000	25.000
Bankgiro Loterij design opdracht uniform	29.344	54.000	0,00
Abdijboekje	3.500	5.000	0,00
Bankgiro Loterij branding	-	-	32.000
	€ 659.411	€ 757.706	€ 287.097

Voor het project Huis van Herinnering is een nieuwe samenwerkingspartner gevonden. Om het project definitief op te nemen in de programmering is een investering gedaan vanuit de voor dit project ontvangen fondsbijdragen. In de begroting was uitgegaan van een investering in 2017, echter deze is deels naar 2018 verschoven. De partners, Scaldia en SVRZ hebben beiden bijgedragen aan de ontwikkeling in 2017.

Het PKCZ project loopt door in 2018. Voor dit project is een subsidie ontvangen van de provincie Zeeland.

Afwijkingen in de bijdragen van de Bankgiro Loterij worden gecompenseerd door lagere projectkosten, waardoor deze budgettair neutraal zijn.

Met uitzondering van de subsidie van de provincie voor de registratie van de PKCZ collectie zijn de bijdragen door de subsidiegevers en fondsen vastgesteld.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Entreegelden			
Rondleidingen en activiteiten	20.697	20.000	20.599
Entreegelden	97.369	88.000	80.886
Entree museumkaarten/ vipkaart	78.111	67.000	63.928
	<u>€ 196.177</u>	<u>€ 175.000</u>	<u>€ 165.414</u>

In 2017 is het entreetarief verhoogd van € 8,50 naar € 9,50 voor volwassen bezoekers. In de gewijzigde begroting werd rekening gehouden met 46.500 bezoekers met een gemiddelde entreprijs van € 3,33 (2016 € 3,19). Bij deze berekening is ten onrechte geen rekening gehouden met een hogere bijdrage van de museumkaart. De inkomsten van de museumkaart zijn daardoor hoger dan begroot.

Ondanks dat het museum tot mei deels gesloten was vanwege de herinrichting is het bezoekersaantal boven dat van 2016 uitgekomen. De gemiddelde entreprijs is gestegen door een verhoging van de entreprijs. Het aantal gratis bezoekers is gestegen dankzij een record bezoekersaantal van de Nacht van de Nacht. Het totaal aantal bezoekers is hierdoor ruim 2.000 hoger dan begroot.

De bezoekers op locatie zijn 2016 en 2017 inclusief de bezoekers van de tentoonstelling op de Dutch Design Week.

De entree-opbrengst is exclusief de nabetaling van de Stichting Museumkaart. Deze wordt afhankelijk van het resultaat van de stichting in het voorjaar na afloop uitgekeerd. Over 2016 bedroeg deze nabetaling € 17.500.

De bezoekersaantallen waren als volgt:

Volwassenen	7.915	16%	8.000	17%	7.379	16%
Kinderen/ jongeren	6.096	13%	6.000	13%	5.748	13%
Entree korting/ acties	4.743	10%	4.000	9%	4.005	9%
Museumkaarthouders/ VIP kaart	18.495	38%	18.500	40%	17.161	38%
Entree gratis	10.984	23%	10.000	22%	11.099	24%
	<u>48.233</u>		<u>46.500</u>		<u>45.392</u>	
Op locatie	7.869		7.500	0	7.819	
	<u>56.102</u>		<u>54.000</u>		<u>53.211</u>	
Gemiddelde entreprijs (excl. op locatie)	3,64		3,33		3,19	

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Overige opbrengsten			
Overige opbrengsten			
Doorberekende kosten, diversen	13.413	10.000	4.448
Nagekomen lasten	0	-	650-
Nagekomen baten	25.857	21.000	27.870
	<u>€ 39.270</u>	<u>€ 31.000</u>	<u>€ 31.668</u>

De doorberekende kosten betreffen in 2017 met name de verkoop van de tentoonstelling Sign of the Times aan het Europäisches Hansemuseum in Lubeck.

In 2017 bestaan de nagekomen baten met name uit de nabetaaling van de Stichting Museumkaart van € 17.500 .

Conform de begroting worden vanaf 2017 de nagekomen lasten verantwoord bij de overige lasten.

Verkopen museumwinkel

Verkoopartikelen winkel	57.416	59.000	57.246
	<u>€ 57.416</u>	<u>€ 59.000</u>	<u>€ 57.246</u>
Gemiddeld per bezoeker	1,19	1,27	1,26
De inkoopkosten van de winkel bedragen:			
Inkoopprijs van de verkopen	42.131	43.500	39.665
Verkoopkosten	725	1.500	7.121
	<u>€ 42.856</u>	<u>€ 45.000</u>	<u>€ 46.786</u>
netto bijdrage museumwinkel	14.560	14.000	10.461

De netto bijdrage van de winkel werd in 2016 beïnvloed door de relatief hoge inkoopkosten als gevolg van het vernieuwen van verpakkingsmaterialen in de nieuwe huisstijl.

Egalisatie subsidies

Egalisatie subsidies	<u>€ 130.539</u>	<u>€ 108.281</u>	<u>€ 133.093</u>
----------------------	------------------	------------------	------------------

De egalisatie subsidies betreft de vrijval van de subsidies en bijdrag en die zijn ontvangen voor investeringen in het depot en in de inrichting van het museum in voorgaande jaren. De investeringen zijn opgenomen op de balans en worden afgeschreven. Daar tegenover staat de jaarlijkse vrijval van de egalisatierekening.

Om de inrichting van Dit is Zeeland mogelijk te maken is een deel van de vitrines vervroegd afgeschreven. In de begroting was geen rekening gehouden met de bijbehorende extra vrijval van de egalisatie subsidies.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
<u>Toelichting lasten</u>			
<i>Personeel</i>			
Salarissen / inhuurkrachten	1.384.280	1.385.000	1.361.692
Ziekteverzuim	43.856	35.000	52.787
Inhuur vakspecialisten alg.	36.001	47.600	60.496
Overige personeelskosten	96.406	96.250	97.911
	<u>€ 1.560.543</u>	<u>€ 1.563.850</u>	<u>€ 1.572.886</u>
De salariskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
Brutoloon	934.587		861.732
Sociale lasten	106.266	11%	98.055 11%
Pensioenlasten/ FPU	139.125	15%	112.740 13%
Inhuurkrachten/ freelancers	204.302		289.165
	<u>1.384.280</u>		<u>1.361.692</u>
Aantal medewerkers			
In loondienst (gemiddeld)	19		18

Evenals vorig jaar is een aantal medewerkers op detachering- of freelance basis aangesteld. Ook wordt een deel van de beveiligers extern ingehuurd. Circa 40 vrijwilligers zetten zich vrijwel wekelijks in voor het museum.

De salariskosten worden in 2017 door een aantal factoren beïnvloedt:

- doordat een aantal medewerkers met tijdelijke contracten via detachering is doorgroeid naar vaste contracten in loondienst, dalen de salariskosten ten opzichte van 2016.
- doordat in 2017 een deel van de vacatures niet volledig is ingevuld zijn de salariskosten lager dan in 2016.
- de salariskosten zijn gestegen als gevolg van de nieuwe CAO; een loonsverhoging van 2% per 1 juli. Het effect hiervan op de salarisbegroting was opgenomen in de herziene begroting en bedraagt in 2017 € 21.000.

Door invoering van het Individueel Keuzebudget zijn de salariskosten minder voorspelbaar geworden, omdat de medewerkers tot laat in het jaar kunnen kiezen uit de opties in dit cafetariamodel en bijvoorbeeld kunnen besluiten verlofdagen te kopen.

Door een langdurig zieke is het budget in 2017 overschreden door het eigen risico van 6 weken. De meerkosten worden gedekt door meevallers binnen de personele kosten. In de begroting is een bedrag van € 35.000 opgenomen voor ziekteverzuim waarvoor het Zeeuws Museum eigen risicodragers is. Voor het langdurig ziekteverzuim van de medewerkers in loondienst is een verzekering afgesloten. Met deze verzekering wordt het verzuim vanaf 30 dagen gedekt. De vervangingskosten voor het overige verzuim en de kosten van deze verzekering komen ten laste van dit budget.

De kosten van inhuur van deskundigen zijn lager dan begroot doordat de kosten van het project duurzame inzetbaarheid deels zijn verschoven naar begin 2018 en doordat minder deskundigheid is ingehuurd voor collectie en juridische zaken dan begroot.

De overige personele kosten zijn lager dan begroot, door onderbesteding op de opleidingsbudgetten van de teams. In 2017 hebben de teams in het kader van de zelforganisatie voor het eerst de beschikking gekregen over deze budgetten en de begroting was nog gebaseerd op een grove schatting. Vanaf 2018 wordt deze gebaseerd op het teamplan. De overige personele kosten zijn daarnaast lager door meevallers in de arbo kosten en indirecte personele kosten.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Toelichting in het kader van de Wet Normering Topinkomens			
1)Topfunctionarissen			
<i>Functiegegevens</i>			
M. J. Ruiten	directeur		
Duur dienstverband in 2017	01/01 - 31/12		
Omvang dienstverband (in fte)	1,00		
Gewezen topfunctionaris	nee		
Dienstbetrekking	ja		
<i>Bezoldiging</i>			
Beloning + belastbare onk. vergoedingen	94.457		
Beloningen betaalbaar op termijn	14.310		
<i>Subtotaal</i>	<u>108.767</u>		
Individueel WNT maximum	181.000		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0		
Totale bezoldiging	<u>108.767</u>		
Gegevens 2016			
aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12		
deeltijdfactor in fte	1,00		
Beloning + belastbare onk. Vergoedingen	92.414		
Beloningen betaalbaar op termijn	12.249		
Totaal bezoldiging 2016	<u>104.663</u>		
Individueel WNT-maximum 2015	178.000		

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017				2017	2016
	Rekening				Herziene begroting	Rekening
2) Toezichthoudende functies	M. van Zuilen	A. L. Meeuwsen	C. van der Wel	B.J. Crezee	C.E.M Reinders	F. Petiet
functiegegevens Aanvang en einde functievervulling 2017	Voorzitter 1/1 - 31/12	Lid 1/1 - 31/12	Lid 1/1 - 31/12	Lid 1/1 - 31/12	Lid 1/1 - 31/12	Lid 1/1 - 31/12
<i>Bezoldiging</i>						
Bezoldiging	0	0	0	0	515	0
Individueel WNT maxima	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
totale bezoldiging	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
gegevens 2016						
Aanvang en einde functievervulling 20167	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning + belastbare onkostenvergoedin gen	-		0	-	300	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	0,00	0	0	0	300	0

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Kosten van tentoonstellingen en activiteiten			
De specificatie van de bestede projectlasten is als volgt:			
<i>Tentoonstellingen</i>			
Handwerk fase 2 en slotmanifestatie/ DDW	52.719	47.000	119.851
Romeinse kust	35.202	44.000	39.157
Das Leben am Haverkamp	63.141	64.400	-
Goedaert	7.348	8.200	67.074
Landschappen	60.528	61.400	8.596
Dutch Design Week	16.914	21.000	-
Tentoonstellingen 2018	4	2.500	-
<i>Overige projecten en activiteiten</i>			
Geschiedenisvleugel - herinrichting	499.038	539.000	36.030
Huis van herinnering	14.610	17.800	6.651
Onvergetelijk Zeeuws Museum	5.499	6.800	9.346
The Unveiling	-	-	16.722
Digitale strategie database	31	12.000	-
Digitale strategie website	-	-	52.556
Branding	-	-	47.883
Registratie PKCZ collectie	8.890	10.000	25.411
Ontwerp uniform	29.390	54.000	-
Abdijboekje	4.108	5.000	-
ZM in de school	14.261	15.000	-
Diversen	-	-	3.009
	€ 811.683	€ 908.100	€ 432.286

De eigen bijdrage in tentoonstellingen en activiteiten is als volg te specificeren:

Projectbaten	€ 659.411	€ 757.706	€ 287.097
Projectlasten	€ 811.683	€ 908.100	€ 432.286
Saldo eigen bijdrage	-€ 152.272	-€ 150.394	-€ 145.189

De kosten van de Dutch Design Week waren in 2016 opgenomen in de begroting van Handwerk. Dankzij de bijdrage van de Bankgiro Loterij kan ook in 2017 worden deelgenomen.

Het project digitale strategie- database heeft vertraging opgelopen, hierdoor zijn in 2017 geen uitgaven gedaan. Doordat het project gefinancierd wordt vanuit de bijdrage van de Bankgiro Loterij is deze wijziging budgettair neutraal.

De kosten van het vervaardigen van het uniform zijn deels verschoven naar 2018. Daarnaast is besloten de kosten van vervaardiging uit eigen middelen te bekostigen, omdat de kosten daardoor van jaar tot jaar beter vergelijkbaar blijven. De Bankgiro Loterij draagt bij in de kosten van het ontwerp van het uniform door Monique van Heist.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Huisvesting			
Huur	937.892	938.000	929.100
Onderhoud installaties en schoonmaak	335.337	326.000	292.393
Gas/ water/ elektra	87.970	82.000	83.301
Belastingen/ zakelijke lasten	7.500	7.500	7.212
	<u>€ 1.368.698</u>	<u>€ 1.353.500</u>	<u>€ 1.312.006</u>

De kosten van onderhoud zijn hoger door meerkosten in de installatiekosten van Dit is Zeeland van onder andere de verlichting.

Fluctuaties in energielasten worden met name veroorzaakt door weersomstandigheden waardoor het elektriciteitsverbruik t.b.v. koeling en ontvochtiging wisselt. Door de uitvoering van de laatste fase van de aanpassingen aan de installatie was in de begroting rekening gehouden met lagere verwarmingskosten. De werkelijke kosten zijn hoger doordat de provincie meer energielasten heeft doorberekend dan verwacht. De provincie onderzoekt momenteel de oorzaak van de hogere kosten.

Afschrijving materiële vaste activa	173.503	172.968	196.439
Afschrijving immateriële vaste activa	8.856	8.855	7.379
Afschrijvingen	<u>€ 182.359</u>	<u>€ 181.823</u>	<u>€ 203.818</u>

De afschrijvingskosten zijn begroot in een meerjaren investeringsbegroting. Waar mogelijk worden investeringen uitgesteld als de technische levensduur van apparatuur en inventaris langer blijkt te zijn dan verwacht.

Communicatie/ educatie			
Promotie en PR	106.988	111.200	110.104
Websitebeheer	10.630	11.000	6.784
Educatie en programmering	30.852	30.000	28.985
	<u>€ 148.470</u>	<u>€ 152.200</u>	<u>€ 145.872</u>

De kosten van communicatie en educatie worden deels gedekt door een bijdrage van de Bankgiro Loterij van € 95.000. De kosten zijn lager dan begroot, waardoor de bijdrage ook lager is. Met de bijdrage van de Bankgiro Loterij worden onder andere de marketingcampagnes en het programma ZM onderweg gerealiseerd.

Kantoorkosten			
Salarisverwerking	4.283	4.300	4.213
Telefoon- en dataverkeer	10.555	11.000	10.809
Overige kantoorkosten	17.528	20.000	27.343
	<u>€ 32.366</u>	<u>€ 35.300</u>	<u>€ 42.365</u>

De overige kantoorkosten waren in 2016 hoger door de aanschaf van drukwerk en materialen in de nieuwe huisstijl.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2017	2017	2016
	Rekening	Herziene begroting	Rekening
Collectiebeheer			
Beheer en behoud	30.495	27.000	27.216
Aankopen collectie	48.248	40.000	30.370
	<u>€ 78.743</u>	<u>€ 67.000</u>	<u>€ 57.586</u>

Ten behoeve van het onderhoud van de collecties is een voorziening gevormd. Op basis van het onderhoudsplan wordt aan de voorziening gedoteerd.

Collectie aankopen die hoger zijn dan de reguliere begroting voor collectie aankopen van € 20.000 worden gedekt vanuit de vrijval van de reserve aankopen. Deze is gevormd vanuit de niet bestede budgetten voor aankoop collectie voorgaande jaren.

Zakelijke en overige lasten

Verzekeringen	41.985	42.000	40.263
Accountantskosten	10.650	10.000	6.750
Organisatiekosten	13.205	13.800	9.314
Sponsorwerving	317	2.500	10.857
Inkopen museumwinkel	42.856	45.000	46.786
Nagekomen lasten	7.323	7.500	-
Diversen/ onvoorzien	-1.013	5.000	3.087
	<u>€ 115.323</u>	<u>€ 125.800</u>	<u>€ 117.057</u>

De kosten van sponsorwerving zijn in 2017 lager dan vorig jaar doordat de werving sinds 2017 in eigen beheer wordt uitgevoerd.

In 2016 werden de nagekomen lasten verantwoord bij de nagekomen baten, vanaf 2017 conform de begroting bij de overige lasten.

Financiële baten en lasten

	<u>-€ 3.475</u>	<u>-€ 3.500</u>	<u>-€ 14.678</u>
--	-----------------	-----------------	------------------

De rentebaten zijn lager dan begroot door de lagere rentetarieven en doordat in 2017 de vooruitvangen bijdrage van de Bankgiro Loterij is besteed.

De jaarrekening 2017 van het Zeeuws Museum is goedgekeurd en vastgesteld op 25 juni 2018.

M.J. Ruiter
Directeur

M. van Zuilen
Voorzitter Raad van Toezicht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van de Zeeuwse Museumstichting

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Zeeuwse Museumstichting te Middelburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Zeeuwse Museumstichting op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De besteding van de ontvangen subsidies in de jaarrekening geeft een getrouw beeld en is opgesteld met inachtneming van hetgeen is vermeld in de Algemene subsidieverordening Zeeland 2013, het Algemeen subsidiebesluit Zeeland 2013 en de in de verleningsbeschikking opgenomen specifieke eisen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2017.
2. De staat van baten en lasten over 2017.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Controleprotocol WNT 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Zeeuwse Museumstichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- Verslag raad van toezicht
- De overige gegevens
- Bijlage: verdeling prestaties provincie Zeeland

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.
- Alle informatie bevat die op grond van RJ 640 organisaties zonder winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 25 juni 2018

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: R.W.O. Swerus AA

OVERIGE

Bijlage toerekening kosten prestaties afspraken provincie Zeeland

	Totale begroting		Totaal Provincie		Bewaren & Verzamelen		Inspireren & Verwonderen		Leren & Verbinden		Overige activiteiten	
	Realisatie 2017	Herz. Begroting 2017	Realisatie 2017	Herz. Begroting 2017	Realisatie 2017	Herz. Begroting 2017	Realisatie 2017	Herz. Begroting 2017	Realisatie 2017	Herz. Begroting 2017	Realisatie 2017	Herz. Begroting 2017
Samenvatting	1.560.543	1.563.850	1.539.884	1.536.250	230.983	230.438	846.936	844.938	461.985	460.875	20.659	27.600
<i>Personele kosten</i>												
<i>Materiële kosten:</i>												
- Publiekswerking/ werving	960.154	1.060.300	203.470	202.200	0	0	173.809	173.600	29.661	28.600	756.683	858.100
- Huisvesting	1.368.698	1.353.500	1.368.698	1.353.500	342.174	338.375	664.349	675.750	342.174	338.375	0	0
- Afschrijving inventaris en presentatie	182.359	181.823	182.359	181.823	18.236	18.182	136.769	136.367	27.354	27.273	0	0
- Collectiebeheer	120.727	109.000	92.479	89.000	92.479	89.000	0	0	0	0	28.248	20.000
- Overhead/ onvoorzien	62.848	74.100	56.081	64.100	8.412	9.615	30.845	35.255	16.824	19.230	6.767	10.000
Totale lasten	4.255.329	4.342.573	3.442.972	3.426.873	692.284	685.610	1.872.708	1.866.910	877.979	874.353	812.357	915.700
<i>Exclusief huur Provincie</i>	3.327.637	3.414.881	2.515.280	2.499.181								
Dekking												
<i>Subsidies</i>												
Provincie Zeeland	1.949.434	1.949.434	1.949.434	1.949.434	452.307	452.307	971.445	971.445	525.682	525.682	0	0
Terugbetaling subsidie	-13.422	-13.422	-13.422	-13.422	0	0	-13.422	-13.422	0	0	0	0
Huursubsidie Prov. Zeeland	927.692	927.692	927.692	927.692	231.923	231.923	463.846	463.846	231.923	231.923	0	0
Gemeente Middelburg	196.276	196.276	196.276	196.276	0	0	98.138	98.138	98.138	98.138	0	0
Overige subsidies en bijdr.	666	666	666	666	0	0	0	0	666	666	0	0
<i>Projectinkomsten</i>												
Sponsoring	9.500	10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	9.500	10.000
Fondsen	659.411	757.706	0	0	0	0	0	0	0	0	659.411	757.706
<i>Publieksinkomsten</i>												
Rondleidingen / activiteiten	668.911	767.706	0	0	0	0	0	0	0	0	668.911	767.706
Legaten en bijdragen	20.697	20.000	20.697	20.000	0	0	0	0	20.697	20.000	0	0
Entreegelden algemeen	97.369	88.000	97.369	88.000	0	0	97.369	88.000	0	0	0	0
Entree museumkaarten alg.	78.111	67.000	78.111	67.000	0	0	78.111	67.000	0	0	0	0
Netto bijdrage museumwinkel	14.560	14.000	14.560	14.000	0	0	0	0	0	0	14.560	14.000
<i>Overige inkomsten</i>												
Legaten en bijdragen	210.736	189.000	196.177	175.000	0	0	175.479	155.000	20.697	20.000	14.560	14.000
Doorb. Kosten/ nagekomen baten	158.002	163.750	51.750	51.750	10.000	10.000	41.000	41.000	750	750	106.252	112.000
Rente deposito	39.270	31.000	3.861	1.000	3.861	1.000	0	0	0	0	35.409	30.000
	3.475	3.500	0	0	0	0	0	0	0	0	3.475	3.500
Totaal baten	4.141.039	4.229.024	3.312.433	3.301.818	698.091	695.230	1.736.486	1.729.429	877.856	877.159	828.606	927.206
Saldo exploitatie	-114.290	-113.549	-130.539	-125.055	5.807	9.620	-136.222	-137.461	-123	2.806	16.249	11.506
<i>Egalisatie subsidies</i>	130.539	108.281	130.539	108.281	0	0	130.539	108.281	0	0	0	0
Saldo	16.249	-5.268	0	-16.774	5.807 *	9.620	-5.654	-29.200	-123	2.806	16.249	11.506

